

שבועות מה

עניין: כמה מעליא האי שמעתא

מהרש"א ח"א עירובין סד

גמ' עירובין סד.

יבאמרו שכירו ולקישו להחמיר גופא אמר רב יהודה אמר שמואל אפילו שכירו ואפי' לקישו נותן עירובו ודיו אמר רב נחמן כמה מעליא הא שמעתא אמר רב יהודה אמר שמואל ⁽⁶⁾שתה רביעית יין אל יורה אמר רב נחמן לא מעליא הא שמעתא דהא אנא כל כמה דלא שתינא רביעתא דחמרא לא צילא דעתאי אמר ליה רבא מאי טעמא אמר מר הכי האמר ר' אחא בר חנינא מאי דכתיב ⁽⁷⁾אורעה ⁽⁸⁾זונות יאבד הון כל האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה מאבד הונתו של תורה ⁽⁹⁾אמר ליה הדרי בי אמר רבה בר רב הונא ⁽¹⁰⁾שתוי אל

בן יהוידע עירובין סד

אך קשה אם אומר זו נאה אדרבה משכית ואמאי נקיט זה בכלל מאבד ולא עוד אלא פסוק רועה זונות לא גרמו זו אלא חלוקה של זו נאה. וי"ל בס"ד דזה האומר זו נאה ודאי לא על כל הלכה והלכה שזומע אומר כן אלא בודאי יודמן כמה הלכות שלא יאמר עליהם כלום וכיון שרואים שזה דרכו לומר זו נאה נמלא לפ"ז רוב ההלכות שאין אומר עליהם כלום ה"ז מזזה אוחס ולכך הפסוק של רועה זונות הוא מדבר באומר זו נאה לרבותא כי גם זה הוא בכלל מאבד הון. והנה רש"י ז"ל פירש רועה זונות נטריקון זה נאה. ועוד נ"ל פ"פ מ"ש בריש שבת שאמר רשב"י ע"ה לאותו סבא יאמרו זונות מפרכסות זו את זו ה"ח לא כ"ש נמלא הזונות דרכם לקשט זו את זו ולכן אמר רועה זונות שהוא מקשט בדבריו השמיעות כמו הזונות לומר זו נאה הרי זה מאבד הונה של תורה:

רש"י

כ"ה האומר שמועה זו נאה כו'. הרש"א נח"א כ' דזו נאה לבד ג"כ לא יאמר. והנה מלאנו באמוראי טובא דאמרי כמה מעליא הא שמעתא ומהו בשבועות (מה 3) וגם נלע"ד דדוקא במקום שאין חולק על דיו רק שאומר שזה הדין אינו נאות. אבל במקום שחולק עליו מלאנו בכ"ד שאמרו בלשון ניאון כמו שאמר עולא בתענית ד' ב' הא דר"ח כחומץ לשינים כו' וכן בקדושין (ס"ד מה) וזוה נדחה קושיית המוס' מהא דר"ג גופיה אמר לקמן ל"ש אלף כו' (רש"ש)

עיני כל חי לרבי חיים פלאגיי כתובות פה

תא אימא לך מילי מעלייתא וכו' ה"ן ה"ך רבת שמואל דאין חומרים שמועה זו נאה וכו'. **דפוס מעלייתא** לבחיה יע"ש והק' עליו הרב **שרה ויחק נר"ו ממאמר** דפ"ק דברכות במילי **דמעלייתא דכי בנישאתא** והניחה בתומא, ולי בהדיוט **לך קשיא דכתס מילי** דאנרתא מדר"ש לפרושים **וכאלס רבות חמלא כיו"ק** דקרי להו מרגניתא **וכיו"א ואעיקרא** לא הכנתי קו' הרב רמת שמתל **ז"ל דזה שאמר** שלא יאמר היינו זו נאה חו אינה **נאה אך לשבח** לכה כל ד"ת נאמר כהם פקדיו ה' **ישירים הנחמדים** מזהב ומכור רב וכן ערוך דין ג'תמו

דברי דוד – ט"ז על התורה פרשת קורח

טז (א) ויקח קרח. פרשה זו יפה נדרשת*. לכאורה קשה שיש איסור בלשון זה שהרי ארז"ל שאסור לומר *הלכה זו נאה הלכה זו אינה נאה, דא"ל דדוקא תרומתו יש איסור לומר, ז"א דהא 'הלכה זו אינה נאה' לחד יש איסור, אלא ע"כ דה"ק כשם שאסור לומר הלכה זו אינה נאה כך אסור לומר הלכה זו נאה, דמתוך זה משמע שהלכות אחרות אינם נאים ח"ו וא"כ למת אמר רש"י 'פרשה זו כו'. וי"ל דגם כאן יש מיעוט, דבשאר מקומות יש ב' דרכים: האחד לפי פשוטו והשני לפי המדרש אבל כאן אין כאן אלא דרך אחד דהמדרש הוא פשוטו, שאין כאן פשוטו רק המדרש הוא יפה נדרש אפי' לפי פשוטו, דאין שום פירוש על 'ויקח' מה לקח לפי פשוטו:

ועיין בשו"ת יביע
אומר ח"ב יו"ד סי'
טז שהאריך בזה